Regionledningskontoret
Marie-Therése Wallin

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-02-23

RS 2025-1268

Regionstyrelsens
arbetsutskott

Inriktningsbeslut avseende Modul 5, Kvinnokliniken om- och tillbyggnad, på Södersjukhuset

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionstyrelsens arbetsutskott beslutar följande.

1. Fastighets- och servicenämnden medges rätt att, inom ramen för 2026 års investeringsbudget och inriktningsnivåer för planåren 2027–2035, inleda inriktningsfasen avseende Modul 5, Kvinnokliniken om- och tillbyggnad, på Södersjukhuset till en investeringsutgift om högst fem miljoner kronor, utifrån en total indikativ investeringsutgift på 500 miljoner kronor.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Södersjukhuset har ett omfattande förlossningsuppdrag och är beroende av tillgänglig operationskapacitet dygnet runt. Modul 5, kvinnoklinikens befintliga operationssalar är belägna i byggnad 06, som tillhör sjukhusets äldsta byggnader. Den tekniska infrastrukturen i operationssalarna uppfyller i dagsläget inte de väsentliga kraven för medicinteknisk utrustning och medicinska produkter, såsom medicinska gaser enligt gällande föreskrifter. Därtill är operationssalarna inte ändamålsenliga vad gäller storlek och hygien. Verksamhetens karaktär ställer också krav på placering i direkt anslutning till neonatalavdelning och förlossningsverksamhet.

Inriktningsbeslutet innebär att förstudie startas för att utreda alternativ för renovering av kvinnoklinikens operationssalar i byggnad 06. En upprustning av kvinnoklinikens operationssalar i byggnad 06 bedöms nödvändig för att upprätthålla sjukhusets förlossningskapacitet inom Region Stockholm. Om operationssalarna inte rustas upp, föreligger risk att operationssalar vid sjukhuset kan komma att behöva stängas. En begränsning av sjukhusets operationskapacitet skulle direkt påverka patientsäkerheten samt Region Stockholms förmåga att leverera en säker och tillgänglig förlossningsvård. I det fall upprustning inte sker av kvinnoklinikens operationssalar, belastas Södersjukhuset med

förgäveskostnader motsvarande upparbetade utgifter för genomförd förstudie.

Investeringsutgiften för förstudien bedöms uppgå till fem miljoner kronor. Total indikativ utgift för investeringen bedöms till 500 miljoner kronor.

Regionledningskontoret gör ingen annan bedömning än vad som framgår av fastighets- och servicenämndens beslut och föreslår att regionstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget (FSN 2026-0034).

Bakgrund
Södersjukhuset har ett omfattande förlossningsuppdrag och är beroende av tillgänglig operationskapacitet dygnet runt. För att upprätthålla medicinsk säkerhet och följa gällande vårdrutiner måste kliniken hela tiden ha möjlighet att kunna genomföra två kejsarsnitt parallellt.

Södersjukhusets organisation för operation är indelad i fem moduler. Modul 5 som utgör kvinnokliniken har totalt fem operationssalar, varav fyra är belägna i byggnad 06 och en i den tidigare kirurgiska operationsavdelningen i byggnad 07.

I samband med iordningsställande av ny intensivvårdsavdelning på sjukhuset, har en av de fem befintliga operationssalarna tagits i anspråk. Under tiden för arbetet med ny intensivvårdsavdelning erbjuds kvinnokliniken en femte operationssal i den nya operationsbyggnaden, byggnad 70 på sjukhusområdet.

De befintliga operationssalarna som är belägna i byggnad 06, som tillhör sjukhusets äldsta byggnader, är i mycket stort behov av teknisk och funktionell upprustning. Infrastrukturen i operationssalarna uppfyller i dagsläget inte de väsentliga kraven för medicinteknisk utrustning och medicintekniska produkter, såsom medicinska gaser, enligt gällande föreskrifter. Därtill är lokalerna inte ändamålsenliga vad gäller storlek och hygien samt att det råder brist på utrymme för sterilt gods och medicinteknisk utrustning för anestesi och operation.

Locum har genomfört en analys av byggnadens nuvarande förutsättningar, där det visat sig inte vara möjligt, att inom nuvarande planlösning tillskapa operationssalar som uppfyller dagens krav på funktionalitet, arbetsmiljö och patientsäkerhet. I nuläget har inga alternativa lokaler identifierats som fungerar med sjukhusets logistik och geografiska utbredning. Därtill saknas förutsättningar att i närliggande lokaler inrymma kirurgisk

förlossningsverksamhet, eftersom den kräver en avancerad teknisk infrastruktur.

Det geografiska avståndet på cirka 160 meter till den nya operationsbyggnaden i väst, byggnad 70, utgör också en begränsning. Detta då det alltid måste finnas möjlighet till akut och livräddande kirurgi i kvinnoklinikens operationslokaler, i byggnad 06, eller i annan lokal med direkt eller nära anslutning till förlossningsavdelningen i byggnad 07.

En upprustning av kvinnoklinikens operationssalar i byggnad 06 är nödvändig för att upprätthålla sjukhusets förlossningskapacitet inom Region Stockholm. Om operationssalarna inte rustas upp, bedömer Locum och vårdverksamheten att det föreligger en risk att kvinnoklinikens operationssalar kan komma att behöva stängas. Detta skulle få omfattande konsekvenser för förlossningsvården och den obstetriska[1] verksamheten i hela Region Stockholm. Södersjukhuset har ett omfattande förlossningsuppdrag och är beroende av tillgänglig operationskapacitet dygnet runt. En begränsning av denna kapacitet skulle direkt påverka patientsäkerheten samt Region Stockholms förmåga att leverera en säker och tillgänglig förlossningsvård.

Effektmål
Effektmål för om- och tillbyggnad av Modul 5, Kvinnokliniken på Södersjukhuset har identifierats enligt nedan. Effektmålen kommer att vidareutvecklas under inriktningsfasen.

- Att uppnå ett mer effektivt utnyttjande av operationssalar och resurser genom en tekniskt uppgraderad och samlad operationsverksamhet i direkt anslutning till Kvinnoklinikens lokaler. Detta är en grundförutsättning för hög patientsäkerhet och bidrar samtidigt till minskade transporttider för patienter från vårdavdelningar, vilket i sin tur innebär en besparing av personalresurser.

- Att arbetsmiljön ska upplevas som tilltalande för personal och stödja gott samarbete mellan professioner.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Enligt Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414) föregås ett inriktningsbeslut av en åtgärdsvalsfas. Under åtgärdsvalsfasen

[1] Vård som omfattar graviditet, förlossning och vård efter förlossning.

ska olika lösningar identifieras och utvärderas, som bedöms effektiva och långsiktigt ekonomiskt hållbara, och som bedöms kunna säkerställa de behov och effektmål som identifierats i framtagna behovsanalyser. Åtgärdsvalsfasens analys och utvärderingsarbete har redovisats i fastighets- och servicenämndens tjänsteutlåtande och beslutsunderlag. Arbete med effektmål, riskanalys och riskbedömning samt hållbarhet har startats upp.

Regionledningskontoret önskar lyfta vikten av att utveckla effektmål kring operationskapaciteten för att säkerställa Region Stockholms förmåga att leverera en säker och tillgänglig förlossningsvård.

Regionledningskontoret bedömer att investeringsobjektet har beretts i enlighet med Region Stockholms krav och anvisningar utifrån riktlinjer för investeringar inom ramen för Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414).

Regionledningskontoret gör ingen annan bedömning än vad som framgår av fastighets- och servicenämndens beslut och föreslår att regionstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget (FSN 2026-0034).

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet innebär att fastighets- och servicenämnden får inleda inriktningsfasen till en investeringsutgift på fem miljoner kronor.

Total indikativ investeringsutgift för fastighetsinvesteringen uppgår till 500 miljoner kronor. I regionfullmäktiges beslutade investeringsbudget 2026 med planår 2027–2035 (RS 2025-0026), finns investeringsutgift upptagen för förstudiearbete motsvarande fem miljoner kronor.

Framtida kapitalkostnader, kostnader för drift och skötsel samt preliminär hyresnivå för Modul 5 kvinnokliniken på Södersjukhuset kommer att utredas vidare under inriktningsfasen.

Investeringsutgifter för medicinteknisk utrustning och inventarier till Modul 5 kvinnokliniken kommer att utredas vidare under inriktningsfasen, för att ingå i kommande investeringsbudget för Södersjukhuset.

I det fall upprustning inte sker av kvinnoklinikens operationssalar, belastas Södersjukhuset med förgäveskostnader motsvarande upparbetade utgifter för genomförd förstudie.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

1. Fastighets- och servicenämndens protokollsutdrag den 29 januari 2026
2. Fastighetsförvaltningens tjänsteutlåtande den 19 november 2025
3. Protokollsutdrag från Locum AB:s styrelse den 28 januari 2026

Beslutsexpediering

1. Fastighets- och servicenämnden
2. Locum AB
3. Akutsjukhusnämnden

Godkänt av Emma Lennartsson, 2026-02-23